

SLOVENSKI MISIJONARJI V AFRIKI

*Humanitarna dejavnost slovenskih misijonarjev
na Madagaskarju, v Ruandi, v Burundiju in v Zambiji
ter na Slonokoščeni obali*

Avtorici: **Maša Marija Vrtačnik** in **Laura Maučec**, 7. razred
Mentorica: **Vilma Vrtačnik Merčun**, prof. geogr. in soc.
OSNOVNA ŠOLA RODICA

CILJI RAZISKAVE

- **V katerih afriških državah delujejo slovenski misijonarji?**
- **Kako slovenski misijonarji pomagajo revnim v Afriki?**
- **Kako učinkovite so zbiralne akcije za pomoč revnim v Afriki?**
- **Ali je humanitarna dejavnost slovenskih misijonarjev izboljšala razmere v Afriki – na območjih, kjer delujejo?**

METODE DELA

- Začeli sva s pregledovanjem knjig o slov. misijonarjih.
- Maša je naredila intervju z misijonarjem p. Mihom Drevenškom (ki deluje v Zambiji).
- Sestavili sva vprašalnik za afriške misijonarje – in ga preko Misijonskega središča Slovenije (MSS) poslali vsem misijonarjem v Afriki.
- Po seznamu vseh misijonarjev na koncu knjige Bogdana Kolarja iz leta 1998 in spletnih strani MSS sva ugotavljale, koliko je bilo v Afriki slov. misijonarjev v posameznih letih.
- Na podlagi odgovorov misijonarjev pa sva povzeli ugotovitve in zaključke.

ZGODOVINA MISIJONARSTVA

Prvo obdobje – romantična misijonska doba:

- cilj: čim več spreobrnjencev in krščencev, misijonarji so bili tujci med domačini in krščenci “izdajalci” za domačine.

Drugo obdobje misijonarstva:

- cilj: zakoreninjenje katoliške Cerkve med ljudstvom – pokristjanjenje celotne kulture; vzgoja domačih duhovnikov
- spodbujanje domače umetnosti, preučevanje poganskega modroslovja, običajev itd.

Tretje obdobje misijonarstva:

- cilj: INKULTURACIJA – prepletenost evangelija s krajevnimi kulturami, medsebojno bogatenje in prepletanje

SLOVENSKI MISIJONARJI V AFRIKI

- Ignacij Knoblehar (Egipt, 1850)
- Peter Opeka (Madagaskar)

NAŠI SOGOVORNIKI:

- Danilo Lisjak (Kongo, Burundi)
- Marija Pavlišič (Madagaskar)
- Bogdana Kavčič (Burundi)
- Vesna Hiti (Ruanda)
- Miha Drevenšek (Zambija)
- Janko Kosmač (Slonokošč.ob.)

Peter Opeka

Vesna Hiti

Danilo Lisjak

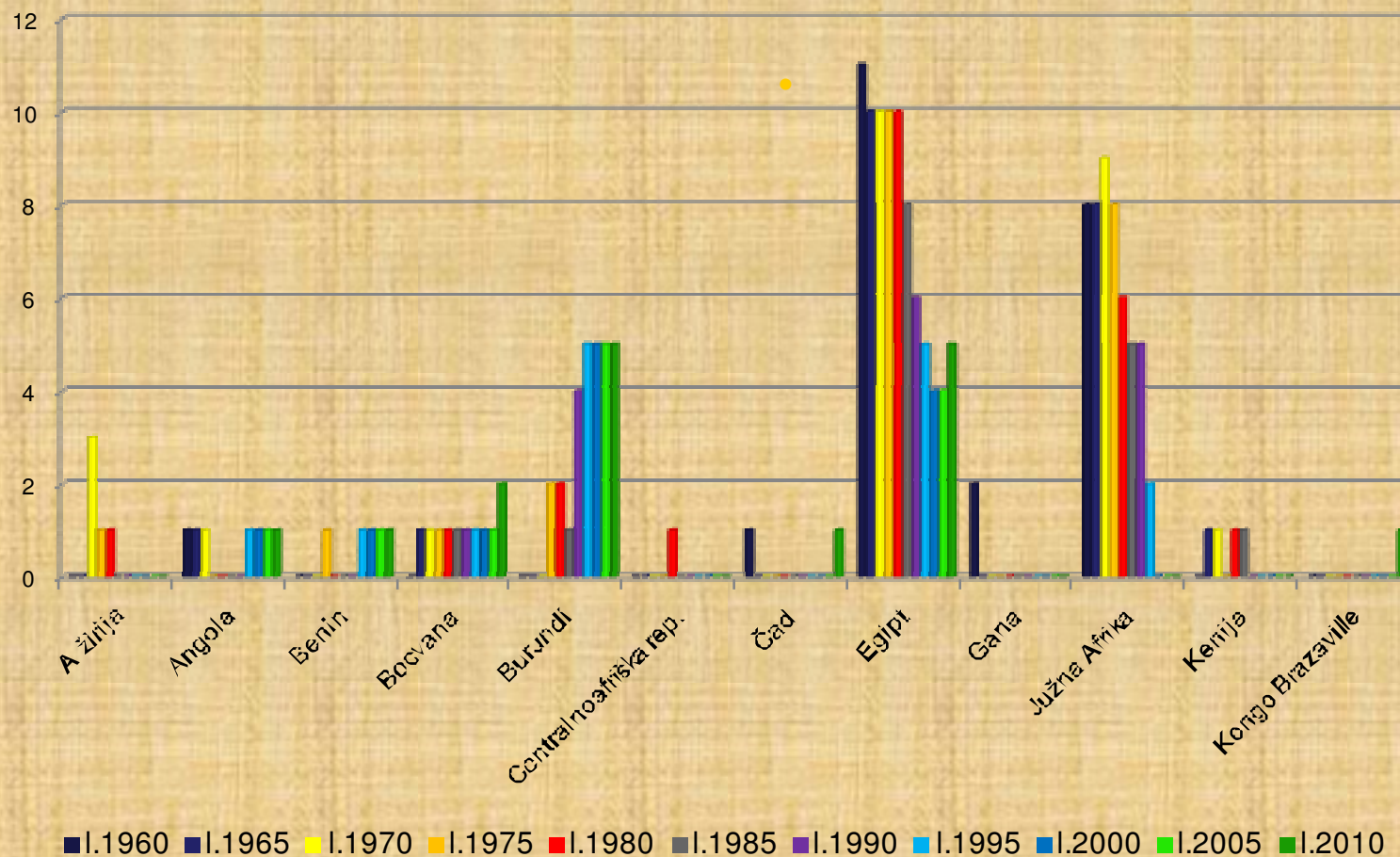

Miha Drevenšek

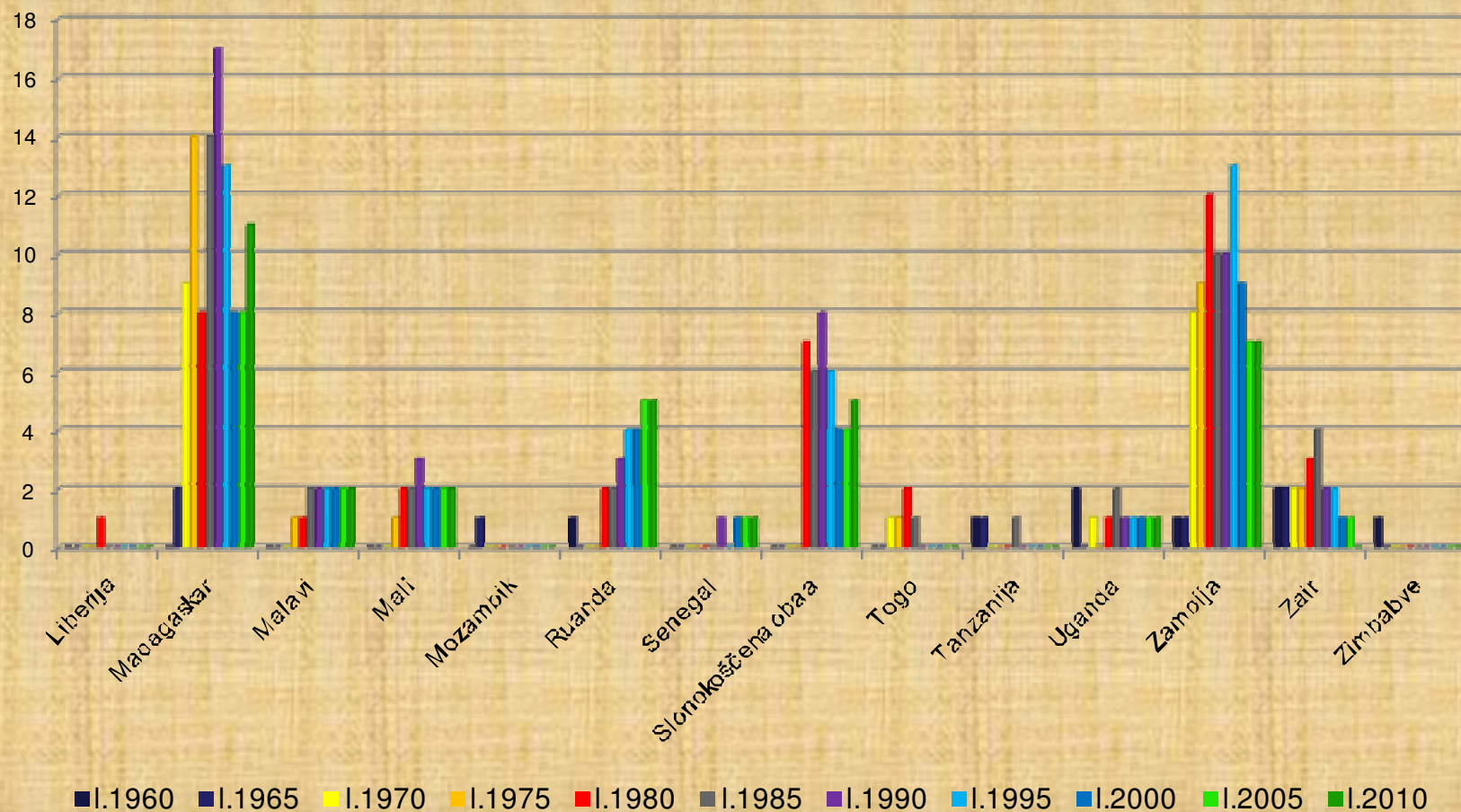
Marija Pavlišič

SLOVENSKI MISIJONARJI V AFRIKI

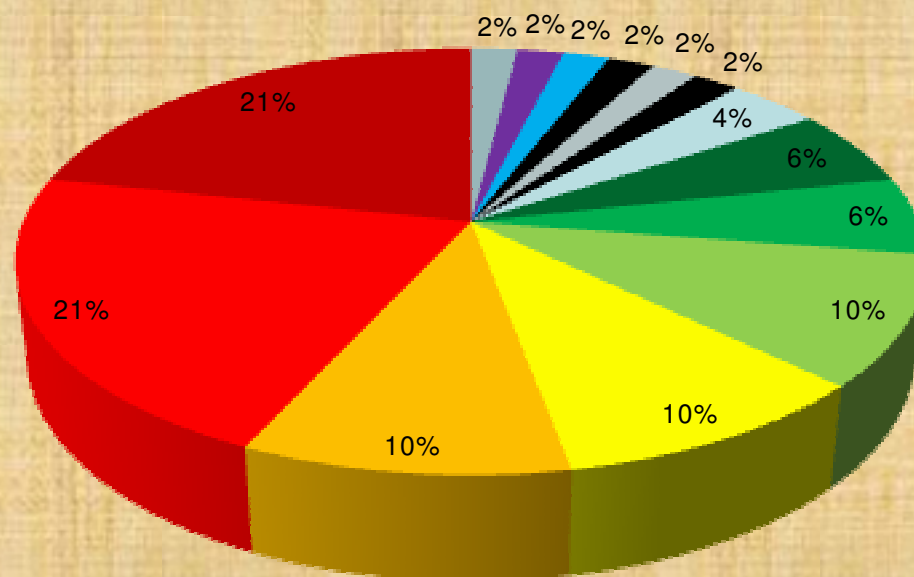
Vir: Seznam misijonarjev in misijonark, dodatek na koncu knjige Bogdana Kolarja: Na misijonskih brazdah Cerkve, Celje, Mohorjeva družba, 1998, www.missio.si

SLOVENSKI MISIJONARJI V AFRIKI

Danes: 14 držav (od 49 – 29 %); v preteklosti: 27 držav (55 % vseh afriških držav)

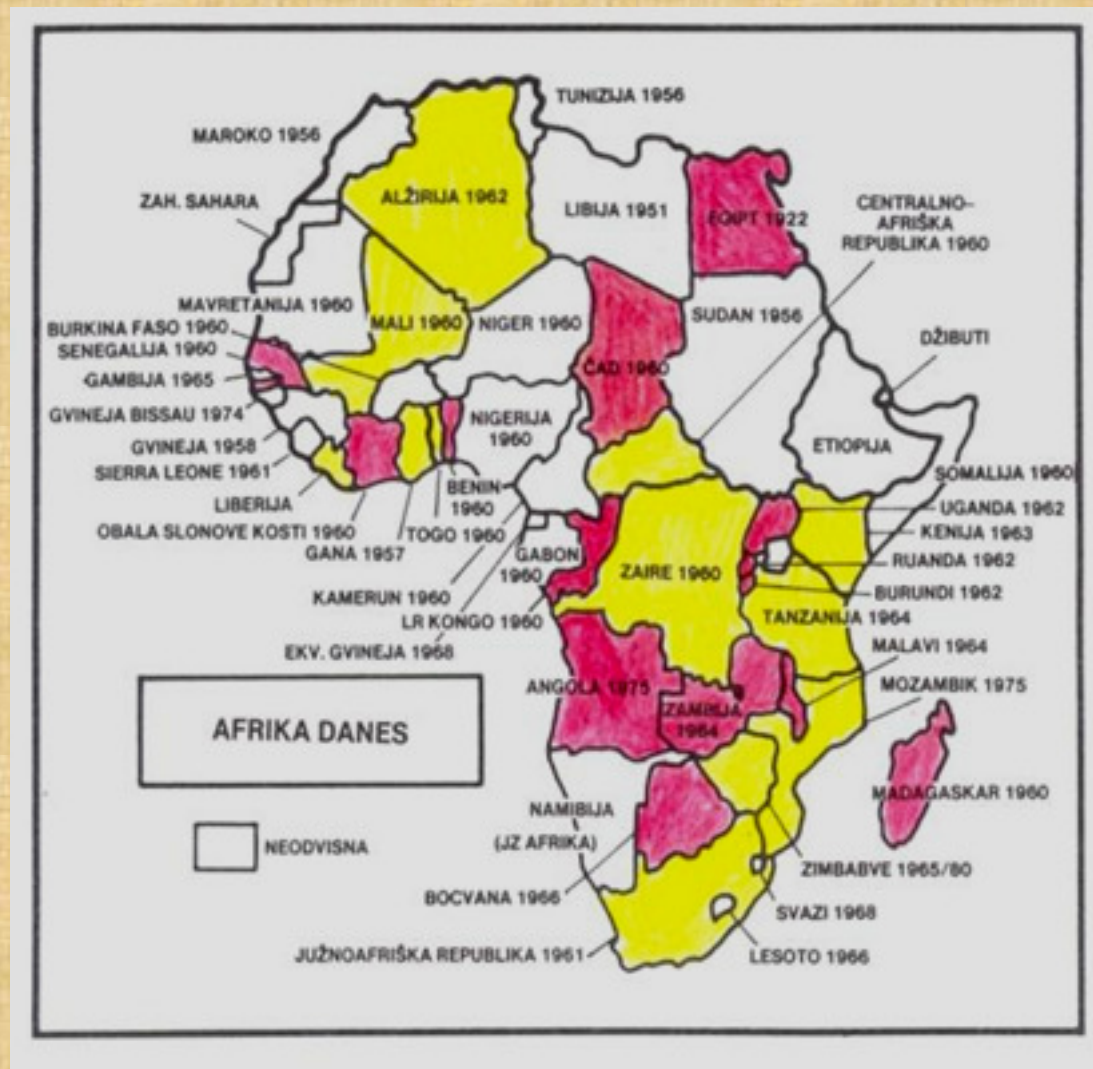
SLOV. MISIJONARJI V AFRIKI DANES

Angola	Benin	Čad	Kongo	Senegal
Uganda	Malavi	Bocvana	Burundi	Egipt
Ruanda	Slonokoščena o.	Madagaskar	Zambija	

Največ misijonarjev je na Madagaskarju in v Zambiji (11),
na Slonokoščeni obali, v Ruandi in v Egiptu (po 5) – november 2009

SLOV. MISIJONARJI V AFRIKI DANES

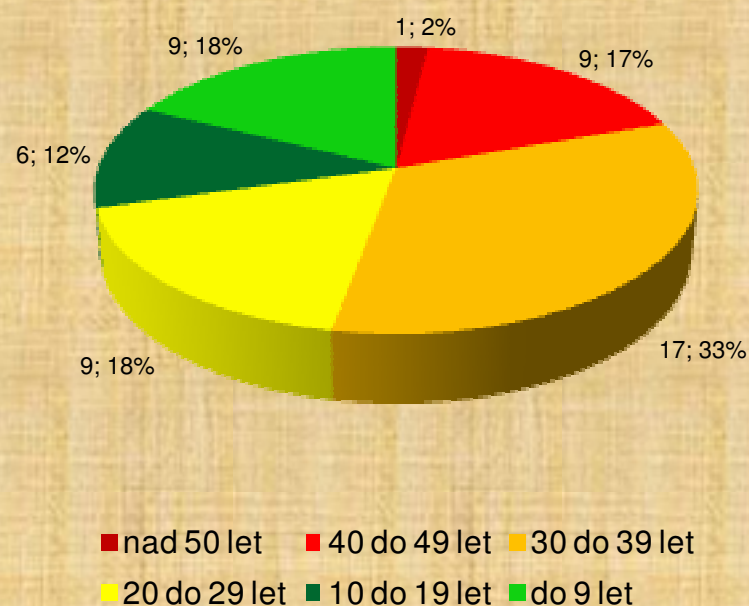
LEGENDA:

rumeno – države, v katerih so delovali slovenski misijonarji v preteklosti

temno rdeče – države, v katerih delujejo slovenski misijonarji še danes

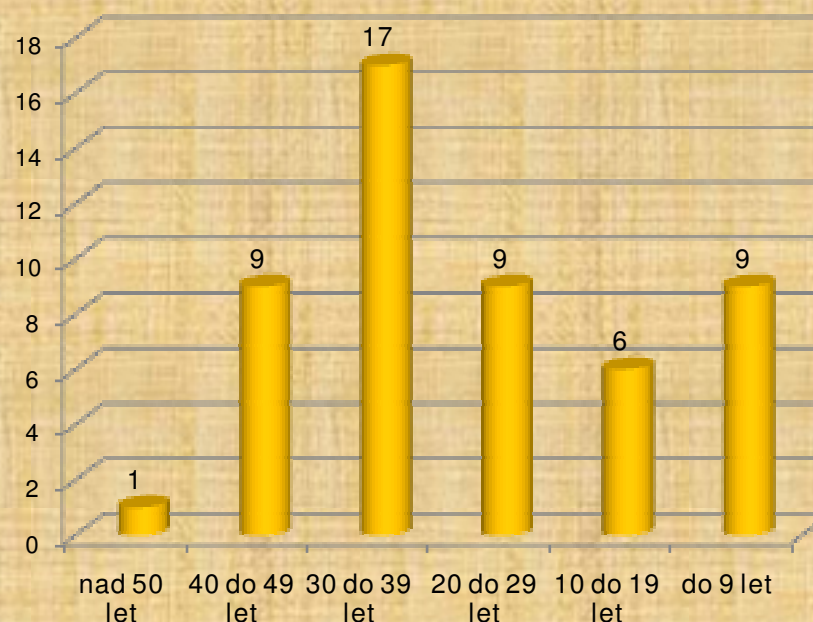
Med misijonarji so zastopane vse generacije.

Koliko let so že misijonarji v Afriki? (v odstotkih)

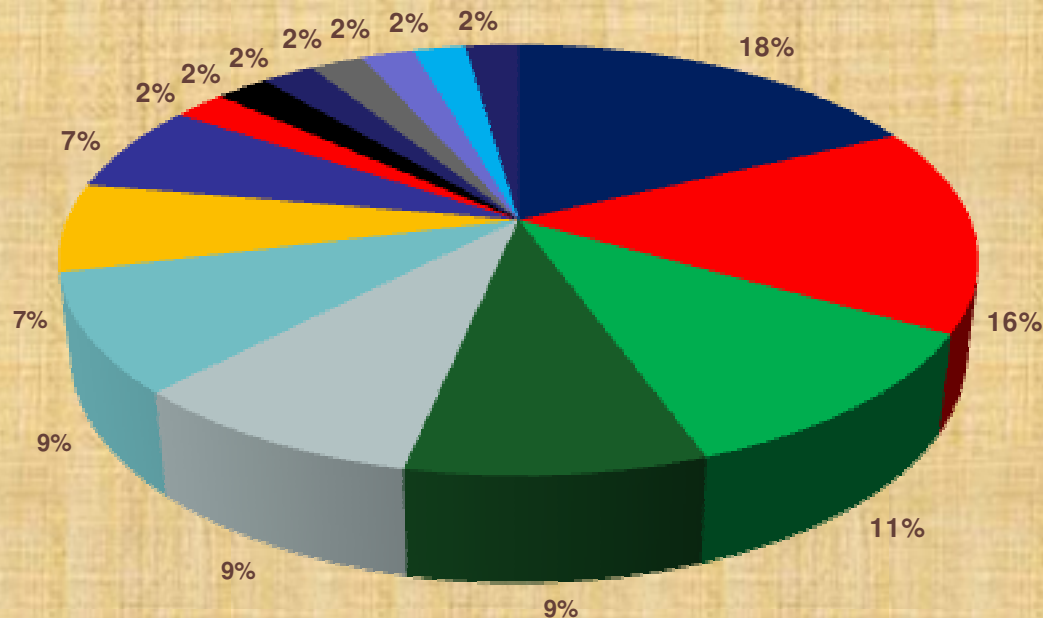
Misijonar Radko Rudež deluje v Zambiji že 52 let.

Število slovenskih misijonarjev v Afriki po stažu

52 % misijonarjev dela v Afriki 20 do 52 let, ostali manj kot 20 let.

Slovenski misijonarji pripadajo različnim redovniškim skupnostim.

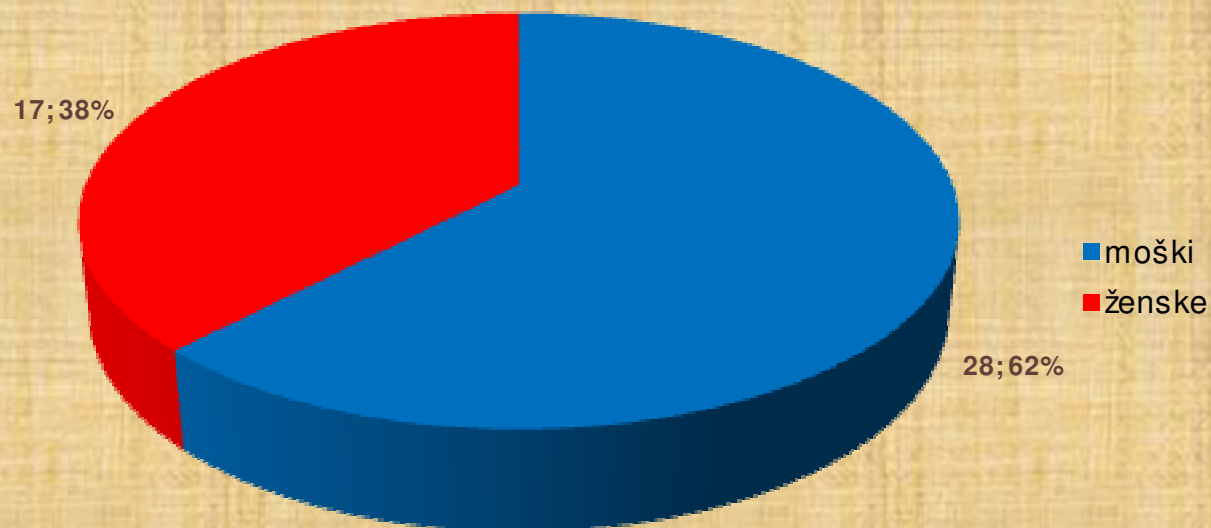
■ Jezuiti
■ Lazaristi
■ Šolske sestre
■ Minoriti
■ Kombonijanka

■ Hčere kr. ljubezni
■ Škofijski duhovniki (Lj)
■ Uršulinke
■ Misijonarke J. Kristusa
■ Duhovnik sv.križa

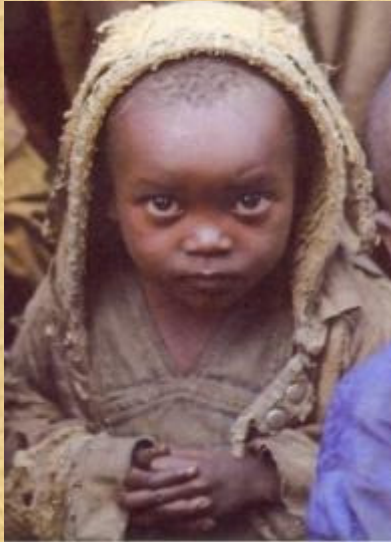
■ Salezijanci
■ Škofijski duhovniki (Kp)
■ Frančišćanke Marijine
■ Laiki
■ Frančiškanka brezm. sp

V Afriki je več misijonarjev kot misijonark.

Ugotovitve na podlagi redovnih skupnosti:

Misijonarji: V Afriki se bije boj za preživetje.

- Ljudje nimajo zalog za prihodnost, zato vsaka vremenska nenavadnost (poplave, suša) povzroči pomanjkanje, lakoto, stradaje.

M: Večina prebivalstva živi od kmetijstva.

- Revnejši od poljedelstva, bogatejši od živinoreje.
- Obdelava polj je ročna.
- Za prehrano gojijo **fižol**, **maniok**, **zelje**, **krompir**, **ananas**, **arašide** itd.

Usmerjenost kmetijstva je odvisna od naravnih danosti.

- Za izvoz pa pridelujejo **kavo** (npr. Madagaskar, Burundi, Slonokoščena obala), **dišavnice** – nageljnovе žbice, poper, vanilija (Madagaskar), **kakav** na Slonokoščeni obali.
- V bližini jezer ali oceana se ukvarjajo tudi **z ribolovom**.

Industrija ni razvita.

- Ljudje imajo le malo možnosti zaslužka.
- Zambija je 3. največja izvoznica bakra, a je cena bakra padla – veliko rudarjev je brezposelnih.
- Najboljša možnost je zaposlitev v javnih službah (šole, zdravstveni zavodi), a je šolanje potrebno plačevati.
- **Misijonarji:** Ljudje nikakor niso leni, a ni ne dela ne zaslužka.
- Pomagajo si, kakor vedo in znajo; npr. na Madagaskarju žene pletejo slamnate preproge.

M: Politiki so podkupljivi in večinoma skrbijo le zase.

- Prebivalci imajo pomanjkljivo oskrbo z vodo, večina živi brez elektrike.
- Primanjkuje zdravnikov in prostora v bolnišnicah.
- V večini držav je veliko ljudi okuženih z virusom HIV (15–20 %).

V Burundiju in Ruandi občutijo posledice vojne.

- V Burundiju in Ruandi se pozna, da je bila leta 1994 vojna.
- V Burundiju se ljudje še vedno obtožujejo zaradi vojne.
- V Ruandi morajo nekatere družine plačevati vojno odškodnino. Da ubežijo zaporu, prodajo vse, kar imajo.
- Vlada strah in negotovost ter krivična izsiljevanja.

Afriške družine imajo veliko otrok.

Večina družin ima več kot 5 otrok.

Države propagirajo **politiko treh otrok**.

Med otroki je še velika umrljivost.

10 % otrok je sirot (ker so starši umrli za aidsom) – zanje
večinoma skrbijo ostarele babice, ki same rabijo pomoč.

V večini držav je sedaj osnovno šolanje obvezno.

- Misijonarji: Na podežlju je pouk zelo nereden (učitelji raje delajo drugo delo). Veliko otrok starši ne pustijo v šolo, ker morajo pasti živino. – **Ni nadzora.**
- Otroci za šolanje potrebujejo šolske potrebščine in šolske uniforme. – Družine pa nimajo denarja.

Primanjkuje tako šol kot tudi učiteljev.

Misijonarji: V Burundiju je do 200 otrok v razredu, v Zambiji po 70. Mnogi otroci nimajo možnosti, da bi šolanje nadaljevali, ker je predrago.

M: Primanjkuje zdravnikov in zdravniškega osebja.

- V večini držav je **sedaj** poskrbljeno za obvezno cepljenje otrok proti otroški paralizi, izvajajo tudi ukrepe proti malariji.
- Ker niso bili cepljeni proti otroški paralizi, je še veliko otrok invalidov (na Madagaskarju imajo zanje posebne zavode).
- Higienске razmere so slabe.

Zdravljenje morajo v večini držav plačevati.

- Izjema je Ruanda, kjer morajo družine plačevati obvezno zdr. zavarovanje, a je zdravljenje potem brezplačno.
- Zdravstveni domovi so slabo opremljeni ali pa imajo staro in dotrajano opremo.
- Tudi v zdravstvenih zavodih zmanjkuje vode in elektrike.

M: Tradicija je še zelo zakoreninjena.

- Mnogi ob bolezni najprej poiščejo čarovnike in jim plačujejo usluge, šele potem pridejo v zdravstvene domove.

Humanitarna pomoč slov. misijonarjev: Madagaskar

Satelitski posnetek
Madagaskarja

- delujejo v naselju gobavcev
- zgradili so Zdravstveno kirurško kliniko – zdravijo gobavost in tuberkulozo
- imajo veliko podeželskih ambulant
- Slovenija je tam zgradila kmetijsko šolo
- vključeni so v projekt Botrstva
- domačinom pomagajo pri plačevanju šolnine, stanovanja, pri hrani (en obrok na dan za reveže), pri šolskih potrebščinah, z nasveti za razumno kmetovanje, za ravnanje z denarjem, z zdravili in pri iskanju zaposlitve

Burundi

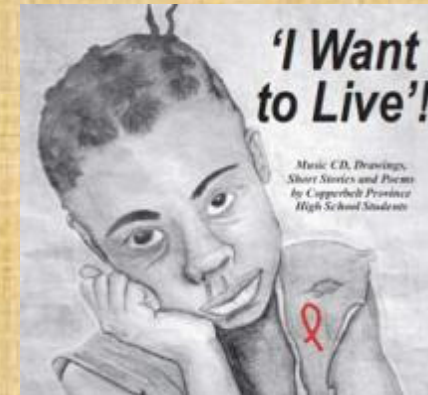
Mbirizi: osnovna šola

Ruz: porodnišnica

- zgradili so vrtec za 140 otrok, osnovno šolo za 16.000 otrok, Center za učenje poklicev (imajo šolo za šivanje, ...)
- opravljajo socialno delo za samske žene z več otroki
- nimajo nobene tehnike, računalnikov
- obiskujejo domačine na domovih
- družinam pomagajo pri nakupu zvezkov, uniform, s hrano, šolnino za srednješolce, organizirajo počitniško delo, da zaslužijo
- imajo 14 mladinskih gibanj
- organizirali so kooperative za odkup pridelkov
- slovenska Karitas pomaga pri šolanju otrok in oskrbi šol

Ruanda (Rwanda)

- imajo Zdravstveni center, ki skrbi za 30.000 prebivalcev;
- posvetovalnico za nosečnice in porodnišnico;
- opravljajo zdravstvene preglede za 3000 otrok, obvezna cepljenja, zdravijo podhranjenost otrok
- ambulanta dnevno sprejme do 100 bolnikov
- bolnica ima 70 postelj, imajo Center za odkrivanje aidsa
- spremljajo tudi 100 invalidov
- imajo združenje za pomoč najrevnejšim
- pomagajo srednješolcem (šolnine, počitniško delo)
- gradijo tudi hišice za najrevnejše prebivalstvo

Zambija

- pred 18. leti so zgradili šolo za 800 otrok
- zgradili so gimnazijo za 750 dijakov, hiše za učitelje, napeljali so elektriko, vodo, povečali so šolo za gluhoneme in bolnišnico
- 9 let že teče projekt Botrstvo (omogočil je šolanje 1000 otrokom)
- imajo video studio, radijsko postajo, šolo za misijonarje, šiviljsko in računalniško šolo
- izdajajo časopis, oddaja radio, imajo prvi "internetcafe"

Slonokoščena obala

- s pomočjo Trikraljevske akcije so zgradili šolo
- misijonarji spodbujajo otroke, da hodijo v šolo
- poteka tudi projekt Botrstvo
- za zdravstveno varstvo je še zelo slabo poskrbljeno
- problemi so podobni, kot drugod v Afriki

Misijonarji za humanitarno delo potrebujejo denar.

- misijonarji za svoje delo ne dobijo plačila

Misijonarji: Bolj bi se morali vključevati v evropske programe delitve pomoči.”

Viri denarnih sredstev:

- redovniške skupnosti in župnije
- dobrotniki iz Slovenije, dobri ljudje in podjetniki, ki darujejo v humanitarne namene v okviru Karitas ali MSS
- včasih pomaga država Slovenija (Ministrstvo za zunanje zadeve)
- MIVA – podpira misijone z nakupom prevoznih sredstev (Madagaskar, Ruanda)

Ali Slovenci radi pomagajo v humanitarnih akcijah?

P. Miha Drevenšek: "Slovensko srce seže do konca sveta."
Misijonarji: Slovenci zelo radi pomagajo v humanitarnih akcijah. Nekateri so presenečeni, da tako majhna država tako veliko pomaga. Slovenci smo verjetno med najbolj humanitarnimi ljudstvi glede na število prebivalcev.

Humanitarne akcije so zelo učinkovite.

Misijonarji: *“Dober namen je hvalevredno dejanje.”*

Da bodo misijonarji lahko zgradili več potrebnih šol in bolnišnic ali vsaj prenovili stare, si želijo, da bi Slovenci v enaki meri darovali v humanitarne namene tudi v prihodnje.

Misijonarji spreminjajo življenje v Afriki.

Zalivanje vrta

- Ljudje napredujejo v izobrazbi in kulturi.
- Uvajajo televizijo, računalnik, imajo radijsko postajo in tiskarno (npr. Zambija).
- Celo na Slonokoščeno obalo so prodrli mobilni telefoni.
- Miselnost ljudi pa se ne spreminja tako hitro (npr. skrb za obnovo stavb ...).
- Misijonarji imajo še veliko načrtov.

Hipoteze so se potrdile.

- S pomočjo misijonarjev so se zgradile šole, cerkve, zdravstvene ambulante in bolnišnice.
- Otrokom so omogočili šolanje, odraslim pa službe.
- Predvsem pa jim vsak dan pomagajo s svojim znanjem in psihično podporo.

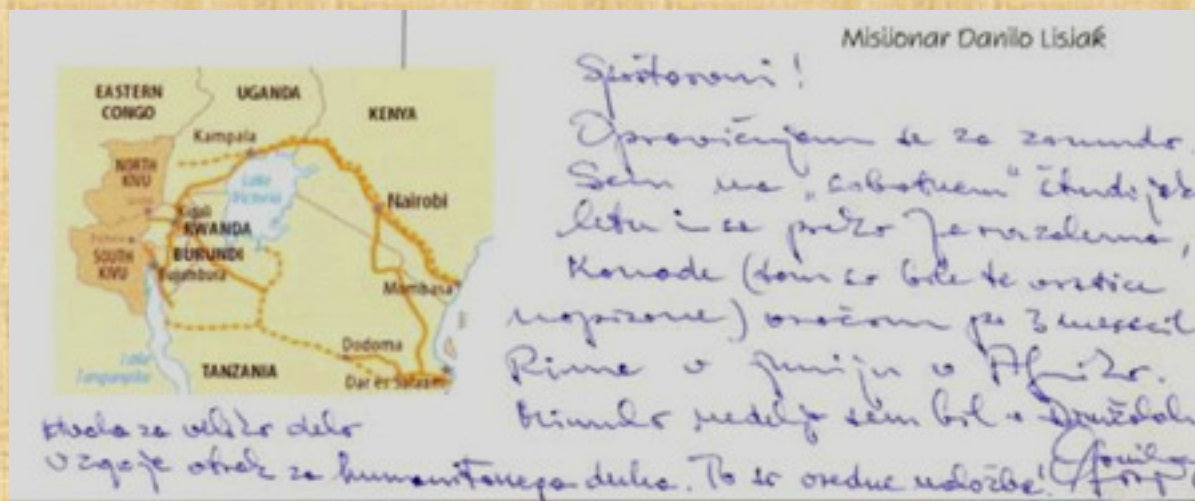
Zaključek

Občudujemo jih in se čudimo:

- kako težko je njihovo življenje
- kako se morajo truditi in delati, da preživijo vsak dan posebej
- koliko otrok je sirot
- koliko otrok ne more obiskovati šole
- koliko otrok strada in dobi le nekaj požirkov vode na dan
- kako se spoprijemajo s stiskami in težavami

Zahvaljujeva se misijonarjem za odgovore!

19. Kako se je življenje ljudi v tem kraju spremenilo, odkar jih spremljate?

sem šla 2 leti, mesto napredovalo v zidanju lepit huc, utogi so morali iti dale in, uboštvo. Nekateri so si postavili ne noge. Delupiti sva zemeljo, polnile kiso itd. Studente, ki smo jim pomagali, so dobili delo, so upanje e bolj so bodočnost, vsaj za nekatere, tudi za cete družine.

Najlepša hvala za odgovore! (Maša, Laura in Vilma, OŠ Rodica)

S. Bogdana Kavcic

Ne vem, če vam bodo ti odgovori kaj pomagali. Je situacija kompleksna in par besed me more objasniti vsega. Vendar želim mnogo uspeha v tej raziskovalni dejavnosti. Vso srečo v Novem letu pa še priročen pozdrav.